

กองความปลอดภัยแรงงาน

อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน) 18 ถ.บรมราชชนนี แขวงฉิมพลี
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170 โทร 0 2448 9128 - 39 www.oshthai.org

หน่วยงานฝึกอบรมจะสามารถดำเนินการฝึกซ้อมดับเพลิง

และฝึกซ้อมอพยพหนีไฟต่อการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นในวันเดียวกันได้หรือไม่

ข้อหารือ การปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎกระทรวง การเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นและการเป็นหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ พ.ศ. ๒๕๕๖

หน่วยงานที่หารือ หน่วยงานราชการ

หน่วยงานตอบข้อหารือ กองความปลอดภัยแรงงาน

ประเด็นข้อหารือ ผู้ขอหารือได้ข้อหารือว่า หน่วยงานฝึกอบรมจะสามารถดำเนินการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อม อพยพหนีไฟต่อการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นในวันเดียวกันได้หรือไม่

ข้อกฎหมาย

ตามข้อหารือมีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ

๑. กระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๒๗ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนลูกจ้างในแต่ละหน่วยงาน ของสถานประกอบกิจการรับการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น โดยให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม

ข้อ ๓๐ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างทุกคนฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟพร้อมกันอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง ทั้งนี้ ให้ลูกจ้างของนายจ้างทุกรายที่ทำงานอยู่ภายในอาคารเดียวกันและในวันและเวลาเดียวกัน ทำการฝึกซ้อมพร้อมกัน และก่อนการฝึกซ้อมไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์ ให้นายจ้างส่งแผนการฝึกซ้อมดับเพลิง และฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เพื่อให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ ตามวรรคหนึ่งได้เอง จะต้องให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้ดำเนินการ ฝึกซ้อมให้นายจ้างจัดทำรายงานผลการฝึกซ้อมดังกล่าวตามแบบที่อธิบดีกำหนด และยื่นต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่ง อธิบดีมอบหมายภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการฝึกซ้อม

ฯลฯ

๒. กฎกระทรวงการเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นและการเป็นหน่วยงานฝึกซ้อม ดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๑๙ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำงานหรือสถานที่ตั้ง และสถานที่จัดฝึกอบรมหรือฝึกซ้อมของผู้รับใบอนุญาต เพื่อสอบถามข้อเท็จจริง ตรวจสอบหรือกำกับดูแล ให้หน่วยงานดังกล่าวปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

กองความปลอดภัยแรงงาน

อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน) 18 ถ.บรมราชชนนี แขวงฉิมพลี
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170 โทร 0 2448 9128 - 39 www.oshthai.org

- ๒ -

ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ชี้แจงข้อเท็จจริง และส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๐ หน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นต้องจัดให้มีการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ข้อ ๒๑ การฝึกอบรมภาคทฤษฎีต้องมีกำหนดระยะเวลาการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงและอย่างน้อยต้องมีเนื้อหาวิชา ดังต่อไปนี้

- (๑) ทฤษฎีการเกิดเพลิงไหม้
- (๒) การแบ่งประเภทของเพลิง และวิธีดับเพลิงประเภทต่างๆ
- (๓) จิตวิทยาเมื่อเกิดอัคคีภัย
- (๔) การป้องกันแหล่งกำเนิดของการติดไฟ
- (๕) เครื่องดับเพลิงชนิดต่างๆ

ฯลฯ

ข้อ ๒๒ กรณีฝึกอบรมภาคปฏิบัติต้องมีกำหนดระยะเวลาการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนต้องได้รับการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงและอย่างน้อยต้องมีการฝึกอบรมภาคปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ฝึกดับเพลิงประเภท เอ ด้วยการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ที่ใช้ น้ำสะอาดแรงดันหรือสารดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภท เอ

(๒) ฝึกดับเพลิงประเภท บี ด้วยการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ที่ใช้สารดับเพลิง ชนิดคาร์บอนไดออกไซด์ โฟม ผงเคมีแห้ง หรือสารดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภท บี

ฯลฯ

ข้อ ๒๓ หน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟต้องจัดให้มีการประชุมชี้แจงและซักซ้อมผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) แผนการดับเพลิงและวิธีการดับเพลิงของสถานประกอบกิจการ
- (๒) แผนการอพยพหนีไฟและวิธีการอพยพหนีไฟของสถานประกอบกิจการ
- (๓) การค้นหา ช่วยเหลือ และเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย

ข้อ ๒๔ การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟตามข้อ ๒๓ ต้องจัดให้มีการจำลองเหตุการณ์และฝึกซ้อมเสมือนเหตุการณ์จริงในสถานที่ปฏิบัติงานของผู้รับการฝึก

ตอบข้อหารือ กองความปลอดภัยแรงงาน ได้พิจารณาข้อหารือประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอเรียนว่า กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ กำหนดให้นายจ้าง

กองความปลอดภัยแรงงาน

อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน) 18 ถ.บรมราชชนนี แขวงฉิมพลี
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170 โทร 0 2448 9128 - 39 www.oshthai.org

- ๓ -

จัดให้ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของจำนวนลูกจ้างในแต่ละหน่วยงานของสถานประกอบกิจการ
รับการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น และข้อ ๓๐ กำหนดให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างทุกคนฝึกซ้อมดับเพลิง
และฝึกซ้อมอพยพหนีไฟพร้อมกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง สำหรับการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น
และการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟนั้น กฎกระทรวงการเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิง
ขั้นต้นและการเป็นหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๒๑ และ ข้อ ๒๒
กำหนดให้หน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นต้องจัดให้มีการให้อบรมทั้งภาคทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง
และฝึกอบรมภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง ในส่วนของการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ
กฎกระทรวงฯ มิได้กำหนดระยะเวลาการฝึกอบรมไว้ แต่ได้กำหนดให้หน่วยงานฝึกอบรมต้องจัดให้มีการประชุม
ชี้แจงและซักซ้อมผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจ ต้องจัดให้มีการจำลองเหตุการณ์และฝึกซ้อมเสมือนเหตุการณ์จริง
ในสถานที่ปฏิบัติงานของผู้รับการฝึกด้วย เมื่อพิจารณากฎกระทรวงฯ ทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้วเห็นได้ว่า
มิได้กำหนดห้ามดำเนินการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟต่อจากการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น
ในวันเดียวกัน ดังนั้น หน่วยงานที่ได้รับอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้เป็นหน่วยงานฝึกอบรม
การดับเพลิงขั้นต้นและหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟจึงสามารถฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อม
อพยพหนีไฟต่อจากการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นในวันเดียวกัน

อย่างไรก็ตามการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟต่อจากการฝึกอบรมการดับเพลิง
ขั้นต้นในวันเดียวกัน นายจ้างและหน่วยงานฝึกอบรมควรพิจารณาและคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ด้วย
เช่น จำนวนลูกจ้างมีมากน้อยเพียงใด สถานที่ฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นและสถานที่ฝึกซ้อมดับเพลิง
และฝึกซ้อมอพยพหนีไฟเป็นสถานที่เดียวกันหรืออยู่ห่างไกลกันโดยระยะทางหรือไม่ ประเภทกิจการ ปัจจัยเสี่ยงที่อาจ
ก่อให้เกิดอัคคีภัยของสถานประกอบกิจการที่จะดำเนินการฝึกซ้อม เป็นต้น ตลอดจนระยะเวลาการอบรม
และฝึกซ้อมต้องดำเนินการให้ครบถ้วนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด และกรณีที่อบรม
และฝึกซ้อมในวันเดียวกัน หากได้ดำเนินการนอกหรือเกินเวลาทำงานปกติของลูกจ้าง นายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่าย
ค่าล่วงเวลาให้แก่ลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานด้วย

หมายเหตุ อ้างอิงหนังสือกองความปลอดภัยแรงงานที่ รง ๐๕๐๔/ ๔๒๕ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มงานมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน)

๑๘ ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๘ ๘๓๓๘, ๐ ๒๔๔๘ ๘๑๒๘-๓๙